

**Plán realizace
Dlouhodobého záměru vzdělávací
a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační,
umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast
vysokých škol pro rok
2019**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Dokument „Plán realizace Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol pro rok 2019“ (dále jen „Plán realizace pro rok 2019“) zpracovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) představuje nedílnou součást strategického řízení systému vysokoškolského vzdělávání.

Priority Plánu realizace pro rok 2019 i nadále souvisí se změnami zavedenými novelou zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a následnými prováděcími předpisy, a to především **s důrazem na kvalitu vzdělávací činnosti** ať už prostřednictvím pořádání semináře ke sdílení zkušeností se zvyšováním kvality výuky a pedagogických dovedností či oceněním pro akademické pracovníky za mimořádné působení ve vzdělávací činnosti na vysokých školách. Budou také zvažovány možné **úpravy modelu financování veřejných vysokých škol zavedeného od roku 2018 ve smyslu případných dalších indikátorů výkonové části**. V tomto ohledu bude Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy **usilovat o navýšení rozpočtu vysokých škol**, které je základním předpokladem pro zajištění financování vysokých škol s důrazem na zvyšující se kvalitu vysokých škol. V oblasti podpory mezinárodního aspektu českého vysokého školství budou zvažovány **možnosti implementace společného evropského přístupu k akreditaci studijních programů typu joint degree nebo další způsoby posuzování zahraničního vzdělání**. V neposlední řadě by měla být vyhodnocena či realizována **významná národní i mezinárodní šetření zejména v oblasti uplatnitelnosti absolventů vysokých škol**, která poslouží jako zdroj informací pro strategické rozhodování ministerstva. Plán realizace také nově zahrnuje u vybraných priorit **doporučení pro vysoké školy**, která by měla zvýšit dopad opatření v dané tematické oblasti.

Plán realizace pro rok 2019 navazuje na strukturu Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016–2020 (dále jen „Dlouhodobý záměr“), a doplňuje k jeho jednotlivým prioritním cílům plánovaná opatření. **Vysoké školy předloží plán realizace svého dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti pro rok 2019 ministerstvu (odboru vysokých škol) do 31. října 2018.**

Plán realizace pro rok 2019 nově obsahuje **Přílohu č. 1: Osnova plánu investičních aktivit vysoké školy pro rok 2019**, dle které je třeba postupovat při tvorbě plánu investičních aktivit do vlastního Plánu realizace pro rok 2019 vysoké školy. Vysoká škola stručně shrne investiční akce zařazené do plánu investičních aktivit pro rok 2019 včetně předpokládaného postupu realizace.

Plánovaná opatření pro rok 2019

Prioritní cíl 1: Zajišťování kvality

Vysoké školy budou hrát zásadní roli v zajišťování kvality svých činností. Autonomie vysokých škol je úzce spojena se zodpovědností za naplňování hodnot uvedených v Preambuli Dlouhodobého záměru vůči studentům, akademické obci a celé společnosti. Tato zodpovědnost bude realizována skrze silné a kompetentní strategické řízení vysokých škol, efektivní vnitřní mechanismy zajišťování kvality, jasnou profilaci studijních programů, posílenou diverzifikaci jednotlivých vysokých škol a dostupnost spolehlivých a srozumitelných informací pro studenty, uchazeče i veřejnost. Vysoké školy nastaví a budou udržovat vysoké standardy kvality všech svých činností, včetně nároků na kvalitu tvůrčích výstupů a na znalosti, dovednosti a kompetence absolventů studijních programů.

- 1. Připravit vyhlášení ceny Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro akademické pracovníky oceňující mimořádné působení ve vzdělávací činnosti na vysokých školách.** Ceny mají upozornit na význam a důležitost profese vysokoškolského pedagoga a pedagožky ve společnosti.
- 2. Zorganizovat workshop především pro zástupce českých vysokých škol na podporu sdílení zkušeností se zvyšováním kvality výuky a pedagogických dovedností s ohledem na proměňující se studentskou populaci.**
- 3. Stanovit očekávané výsledky učení v rámci doktorských studijních programů prostřednictvím Rámce kvalifikací vysokoškolského vzdělávání.**
- 4. Ve spolupráci s Národním kontaktním centrem - gender a věda realizovat seminář pro zástupce vedení vysokých škol k tématu řízení lidských zdrojů s ohledem na rovnost žen a mužů.**

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

- 1. Podporovat prostřednictvím rozvoje pedagogických kompetencí akademických pracovníků kvalitu vzdělávací činnosti.**
- 2. Podporovat získávání a rozvoj pedagogických kompetencí u doktorandů a doktorandek s cílem vychovat nejen excelentní vědecké a výzkumné pracovníky a pracovnice, ale také kvalitní vyučující.**
- 3. U vybraných doktorandů a doktorandek využívat dle možností pracovní-právní vztah s vysokou školou doplňující studium.**
- 4. Provádět institucionální reformy v oblasti řízení lidských zdrojů s ohledem na rovnost žen a mužů, například prostřednictvím kariérních plánů, opatření na podporu sladování pracovního a soukromého života či postupů při náboru¹.**
- 5. Zvyšovat kvalitu prostředí vysokých škol prostřednictvím zavádění opatření proti sexuálnímu obtěžování a dalším projevům nevhodného chování.**

¹ V souladu s prioritou č. 4 dokumentu ERA Road Map 2015–2020 či směrnicí Rady Evropské unie z prosince 2015 Council Conclusions On Advancing Gender Equality in the European Research Area.

Prioritní cíl 2: Diverzita a dostupnost

Vysoké školy budou nabízet široký a diverzifikovaný přístup ke kvalitnímu vzdělávání. Vzdělávací nabídka vysokých škol bude reflektovat potřeby, zájmy a možnosti široké populace studentů, včetně výjimečně nadaných. Diverzifikované vzdělávání umožní dosažení zřejmé přidané hodnoty pro znalosti, dovednosti a kompetence všech studentů, bez ohledu na jejich sociální a ekonomické zázemí, věk, národnost, předchozí vzdělávací či profesní zkušenost nebo zvláštní potřeby způsobené zdravotními či jinými obtížemi.

- 1. Zvýšit cílenou kampaní informovanost studujících na středních školách o základních podmínkách studia na vysoké škole** s cílem předcházet špatné volbě studijní dráhy a snížit studijní neúspěšnost v prvních ročnících studia (např. zřízení speciální sekce na webu MŠMT, spolupráce s Národním informačním centrem mládeže). Současně intenzivněji rozvíjet spolupráci s orgány zodpovědnými za obsah výuky ve středním školství se snahou usnadnit přechod studujících na vysokou školu.
- 2. Zahájit jednání s Ministerstvem práce a sociálních věcí** ve věci optimalizace výhod pro studující-rodice v doktorských studijních programech, a to zejména v oblasti nároku na peněžitou pomoc v mateřství a variabilitu rodičovského příspěvku.

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

- 1. Využít doporučení analýzy kombinovaných a distančních forem studia** zejména v oblasti podpory vyučujících zapojených do přípravy distančních kurzů s důrazem na využívání online nástrojů.
- 2. Věnovat zvýšenou pozornost a poradenskou péči uchazečům a uchazečkám a studujícím ze středních odborných škol,** kteří častěji pochází z neakademického rodinného prostředí.
- 3. Rozvíjet aktivity cílené na posílení atraktivity studijních programů** s převahou mužů / žen u studentek / studentů.

Prioritní cíl 3: Internacionalizace

Výuka i tvůrčí činnosti vysokých škol budou mít zřetelný mezinárodní charakter. Internacionalizace vysokých škol nezahrnuje jen zapojení do mobilitních programů a krátké výjezdy studentů či omezeného počtu akademických pracovníků. Prostředí na vysokých školách bude mít zřetelný mezinárodní charakter založený na plné integraci přijíždějících studentů a hostujících vyučujících do života akademické obce, intenzivních mezinárodních kontaktech v tvůrčích činnostech a zohledňování světového kontextu a zahraničních zkušeností při přípravě studijních programů.

- 1. Spolupracovat na přípravě budoucí podoby sítě tzv. Evropských univerzit připravované Evropskou komisí** a zprostředkovávat zapojení vysokých škol do probíhajících debat.
- 2. Zvážit začlenění studijních programů uskutečňovaných ve spolupráci se zahraničními vysokými školami jako možného indikátoru kvality a výkonu ve financování** vysokých škol s cílem motivovat vysoké školy k realizaci tohoto typu studijních programů a podpořit mezinárodní aspekt ve vysokém školství.

- 3. Posoudit možnosti a bariéry případné implementace společného evropského přístupu k akreditaci studijních programů typu joint degree v souladu s European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes² směrem k možné akreditaci joint programmes v souladu s tímto dokumentem.**
- 4. Zvážit možnosti dalších způsobů posuzování zahraničního vzdělání, které by mohly doplňovat aktuální systém uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělávání v České republice.**
- 5. Naplňovat priority Boloňského procesu formulované na Ministerské konferenci v Paříži (24. až 25. května 2018) a zejména se aktivně účastnit práce podpůrných skupin (tzv. peer groups), které mají prostřednictvím vzájemného učení a podpory napomoci postupnému odbourávání implementačních nedostatků členských zemí.**

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

- 1. Poskytovat příspěvek z vlastních zdrojů vysoké školy ke stipendiu na studijní pobyty v rámci mobilních programů pro studující ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí.**
- 2. Podílet se na evropských iniciativách, jejichž cílem je vytvoření digitální platformy umožňující komunikaci mezi informačními systémy vysokých škol v Evropě a mající výrazně usnadnit rozeznávání statusu a identity studujících (např. *European Student Card*³).**

Prioritní cíl 4: Relevance

Vysoké školy budou ve své činnosti reflektovat aktuální společenský vývoj, nejnovější vědecké poznatky a potřeby partnerů. Vysoké školy budou v těsném a oboustranně otevřeném kontaktu s partnery na lokální, národní i mezinárodní úrovni, s absolventy, zaměstnavateli, vědeckými a akademickými institucemi i s neziskovým sektorem a veřejnou správou.

- 1. Rozšiřovat datovou základnu pocházející z administrativních zdrojů⁴ pro monitoring uplatnění absolventů a absolventek vysokých škol.**
- 2. Pořádat další ročník konference o společenské odpovědnosti vysokých škol.**

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

- 1. Propojovat obsahové složky studijních programů ve smyslu iniciativy Průmyslu 4.0 a rozvíjet tak interdisciplinární přístup: například rozvoj IT kompetencí ve společenských a humanitních studijních programech nebo rozvoj přenositelných kompetencí v technických studijních programech.**
- 2. Klást důraz na roli vysokých škol při rozvoji regionu, přispívat k řešení lokálních problémů a zapojovat studující.**
- 3. Podporovat inovativní studentské a akademické aktivity v podobě inkubátorů, sociálního podnikání, akceleratorů a dalších.**

² <https://www.egar.eu/topics/joint-programmes.html>

³ <http://europeanstudentcard.eu/>

⁴ Například Česká správa sociálního zabezpečení.

Prioritní cíl 5: Kvalitní a relevantní výzkum, vývoj a inovace

Výsledky výzkumu a vývoje na vysokých školách budou mezinárodně relevantní a efektivně přenášeny do aplikační sféry. Výzkumná činnost vysokých škol bude hodnocena způsobem odrážejícím jak kvalitu a relevanci jejích výsledků, tak i její řízení, strategický rozvoj a míru internacionalizace. Bude zajištěna udržitelnost i efektivita využití výzkumných kapacit. Špičková pracoviště na vysokých školách budou ve velké míře zapojena do makro-regionálních, panevropských i globálních projektů a budou úspěšná v získávání prestižních mezinárodních grantů.

- 1. Zapojit zástupce vysokých škol do procesu aktualizace „Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace pro léta 2016 až 2022“** prováděné v přímé návaznosti na výstupy ex-ante a interim hodnocení velkých výzkumných infrastruktur ČR realizovaného v roce 2017, a to formou jejich aktivní účasti na činnostech Rady pro velké výzkumné infrastruktury.
- 2. Spolupracovat s vysokými školami na realizaci dílčích cílů a opatření „Akčního plánu mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji a internacionalizace prostředí výzkumu a vývoje v ČR na léta 2017 až 2020“** spočívajících mj. v posilování zapojení vysokých škol ČR do Evropského výzkumného prostoru, a to jak na úrovni infrastrukturních kapacit, tak na úrovni lidských zdrojů podílejících se na přípravě a implementaci projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji.
- 3. Spolupracovat s vysokými školami na realizaci dílčích cílů a opatření „Akčního plánu rozvoje lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace a genderové rovnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích v ČR na léta 2018 až 2020“** spočívajících v zavádění strukturálních reforem institucionálního prostředí vysokých škol za účelem vytvoření mezinárodně konkurenceschopného prostředí pro rozvoj excelentních vědeckých kariér.
- 4. Zapojit vysoké školy do aktivit Individuálního projektu systémového „CzechELib“**, jež je podpořen z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a realizován Národní technickou knihovnou. Zapojení by mělo spočívat v definování potřeb v oblasti elektronických informačních zdrojů pro výzkum a vývoj a jejich sdílený nákup prostřednictvím Národní technické knihovny.
- 5. Zohlednit kulturní a institucionální změnu pro genderovou rovnost⁵ jakožto kritérium hodnocení vysokých škol** pro účely poskytování institucionální podpory na jejich dlouhodobý koncepční rozvoj.
- 6. Podporovat vysoké školy při přechodu na hodnocení výzkumných organizací podle nové metodiky.**
- 7. Usilovat o navýšení finančních prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.**

⁵ V souladu s prioritou č. 4 dokumentu ERA Road Map 2015–2020 či směrnicí Rady Evropské unie z prosince 2015 Council Conclusions On Advancing Gender Equality in the European Research Area.

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

1. **Připravit strategické rozvojové plány vědecké, výzkumné, vývojové a inovační činnosti a sebe-evaluační zprávy.**
2. **Připravit efektivní mechanismy rozdělování prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj pro jednotlivé součásti vysoké školy se zvláštním zřetelem na udržitelnost výzkumných center** vybudovaných za podpory Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace po ukončení čerpání podpory z Národních programů udržitelnosti.

Prioritní cíl 6: Rozhodování založené na datech

Řízení vysokoškolské politiky i samotných vysokých škol bude koncepční, transparentní a založené na datech. Ministerstvo bude hrát nezpochybnitelnou úlohu ve směřování rozvoje celého systému vysokého školství a bude disponovat dostatečnými kapacitami pro analytickou a koncepční práci. Pro ministerstvo, vysoké školy a další aktéry budou dostupné kvalitní, spolehlivé a systematicky využívané zdroje dat poskytující dostatek informací o vysokém školství.

1. **Zajistit realizaci rozsáhlého mezinárodního šetření studujících na vysokých školách EUROSTUDENT VII.**
2. **Pokračovat v aktivní účasti na pilotu evropského šetření EUROGRADUATE, jehož realizace začala v roce 2018.**
3. **Dokončit a vyhodnotit výsledky šetření uplatnitelnosti absolventů a absolventek vysokých škol realizovaného v roce 2018.**
4. **Podporovat činnost Centra pro studium vysokého školství, v.v.i., a využívat jeho odbornost a výstupy v aktivitách ministerstva.**
5. **Sledovat situaci českého vysokého školství v mezinárodním srovnání a uveřejnit ho webu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.**

Prioritní cíl 7: Efektivní financování

Financování vysokých škol bude stabilní, transparentní a efektivní. Celkový objem veřejných výdajů na vysoké školství nebude klesat. Mechanismy výpočtu příspěvků budou transparentní, spravedlivé, předvídatelné v několikaletém horizontu a budou podporovat zvyšování kvality činností a diverzifikaci vysokých škol.

1. **Vyjednávat s Ministerstvem financí o dalším výhledu státního rozpočtu a o navýšení rozpočtu vysokých škol, které je základním předpokladem pro zajištění financování vysokých škol s důrazem na zvyšující se kvalitu vysokých škol.**
2. **Systematicky finančně podpořit výuku ve studijních programech s významnou společenskou potřebností/poptávkou** (např. všeobecné lékařství, příprava k výkonu profese učitele a učitelky).
3. **V návaznosti na Akční plán lidských zdrojů navrhnout možnou úpravu pravidel rozdělování příspěvku na doktorská stipendia** mezi vysoké školy tak, aby nebyl jediným hlediskem počet studujících. Zvážit doplnění pravidel o ukazatele kvality doktorských studijních programů.

4. Vyhodnotit Institucionální rozvojový program pro veřejné vysoké školy pro roky 2016–2018.

DOPORUČENÍ PRO VYSOKÉ ŠKOLY:

- 1. Používat vlastní institucionální pravidla hodnocení kvality a výkonu podle priorit strategického řízení a cílů vysoké školy a používat je pro vnitřní přidělování institucionálních prostředků z rozpočtového okruhu I a podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.**

V Praze dne 23. května 2018

Ing. Robert Plaga, Ph.D.
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Příloha č. 1: Osnova plánu investičních aktivit vysoké školy pro rok 2019

1. Shrnutí investičních aktivit pro rok 2019

Vysoká škola stručně shrne investiční akce zařazené do plánu investičních aktivit pro rok 2019 včetně předpokládaného postupu realizace.

2. Seznam jednotlivých investičních akcí, jejichž realizace bude probíhat v roce 2019

Vysoká škola uvede jednotlivě všechny investiční akce plánované k realizaci v roce 2019 s plánovaným objemem výdajů v r. 2019 větším než 1 000 tis. Kč, bez ohledu na to, zda byla akce zahájena před rokem 2019 nebo bude pokračovat po roce 2019. Investiční aktivity s plánovaným objemem výdajů do 1 000 tis. Kč včetně uvede kumulovaně pod názvem „Ostatní investiční aktivity“

A. Údaje o akci jako celku, bez ohledu na konkrétní aktivity plánované pro rok 2019

- Název akce
- Stručný popis akce
- Náklady akce
- Termíny přípravy a realizace akce
- Zdůvodnění akce vč. vztahu k prioritám Dlouhodobého záměru a Plánu realizace vysoké školy

B. Aktuální stav investiční akce (projektová fáze) a postup prací v roce 2019

- Popis aktuálního stavu řešení investiční akce
- Plán prací pro rok 2019
- Předpoklad nákladů v roce 2019 a zdrojů jejich pokrytí